

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA NARUSZENIA GODNOŚCI NAUCZYCIELA LUB INNEGO PRACOWNIKA SZKOŁY OBOWIĄZUJĄCA W ZESPOLE SZKÓŁ PONADPODSTWOWCH NR 5 W ŁODZI

CZEŚĆ I – PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

Ustawa z dnia 28 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich

Art. 63 Karta Nauczyciela

Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla **funkcjonariuszy publicznych** na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.

Art. 226 Kodeks Karny

Kto **znieważa** funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 222 Kodeks Karny

Kto **narusza nietykalność cielesną** funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 212 Kodeks Karny

Kto pomawia inną osobę, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

CZEŚĆ II – DEFINICJE

1. **Zniewaga** jest przestępstwem przeciwko godności osobistej człowieka a więc przeciwko jego subiektywnemu poczuciu własnej wartości. Zwrot ten należy rozumieć, jako dobitne i stanowcze zachowanie się sprawcy, demonstracyjnie podkreślające pogardę w stosunku do innej osoby. Może to być epitet słowny lub obelżywy gest, przy czym istotne dla sprawy jest nie tyle słownikowe znaczenie danego zwrotu językowego, lecz jego utarte i umowne znaczenie społeczne oraz fakt, że uważane są one za obraźliwe i tak je odbiera nauczyciel.
2. **Nietykalność cielesna** oznacza zakaz fizycznego oddziaływania sprawcy na ciało nauczyciela w sposób znieważający, przykry lub bolesny. Przestępstwem będzie tu np.: splunięcie na inną osobę lub w jego kierunku, spoliczkowanie, pociągnięcie za włosy, rzucenie czapki z głowy albo uderzenie innej osoby, kopnięcie, oblanie wodą, a także spowodowanie nieznacznych śladów na ciele ofiary, niebędących jeszcze lekkim uszkodzeniem ciała np. zadrapanie lub niewielkie zasinienie.

Zarówno zniewaga jak i naruszenie nietykalności cielesnej są przestępstwami ściganymi z oskarżenia publicznego, o ile zostanie zawiadomiony o czynie zabronionym właściwy organ państwowy.

3. **Zniesławienie** polega na publicznym pomawianiu nauczyciela o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć go w oczach opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebną do wykonywania zawodu pedagoga, np.: nauczyciel bierze łapówki, prowadzi niemoralny tryb życia lub zachowania, albo pomawianie o to, że jest alkoholikiem lub osobą zboczoną seksualnie. Nie zwalnia od odpowiedzialności za zniesławienie przekazywanie wypowiedzi innych osób na zasadzie relata refero (relacjonowanie cudzej wypowiedzi). Zniesławienie jest przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego.

Każde z wymienionych zachowań jest **czynem karalnym** w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest osoba, który ukończyła 13 lat, ale nie ukończyła 17 lat. Natomiast z **przestępstwem** mamy do czynienia wtedy, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni osoba po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez osobę, która nie ukończyła 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez osobę, która ukończyła 17 rok życia, prokuratora lub policję (art. 4 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich i art. 304 Kodeksu postępowania karnego).

CZEŚĆ III – PROCEDURA POSTĘPOWANIA

1. Za naruszenie godności osobistej oraz innych dóbr osobistych bądź praw nauczyciela lub innego pracownika szkoły uznaje się:
 - a) lekceważące i obraźliwe zachowania wobec nauczyciela lub innego pracownika. szkoły wyrażone w słowach lub gestach,
 - b) lekceważące i obraźliwe zachowania ucznia w stosunku do nauczyciela lub innego pracownika szkoły w obecności osób trzecich,
 - c) pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników (naruszone dobra – dobre imię, zaufanie potrzebne do wykonywania zawodu oraz funkcji publicznej),
 - d) nagrywanie lub fotografowanie ww. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody (naruszane dobro – wizerunek),
 - e) naruszenie prywatności i własności prywatnej tych osób (naruszane dobra – prywatność, prawo do prywatności, własność),
 - f) użycie wobec nich przemocy fizycznej lub psychicznej pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników (dobra osobiste – zdrowie, życie, nietykalność cielesna),
 - g) naruszenie ich dóbr osobistych poprzez upublicznianie nieautoryzowanych informacji w internecie i innych mediach (dobro osobiste – prywatność i wizerunek),
 - h) prowokacyjne zachowanie wyrażone w słowach lub gestach (naruszane dobro – godność, cześć i honor).
2. W przypadku naruszenia godności oraz innych dóbr osobistych bądź praw nauczyciela lub innego pracownika szkoły, przez ucznia lub inną osobę, należy sporządzić notatkę służbową, dotyczącą zaistniałego zdarzenia. Pokrzywdzony ma obowiązek zgłoszenia powyższego zdarzenia do dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności – do wicedyrektora lub pedagoga szkolnego.
3. O zaistniałej sytuacji wychowawca informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia, który popełnił czyn uznany za naruszenie godności osobistej oraz innych dóbr i praw nauczyciela lub pracownika szkoły.
4. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).
5. W przypadku stwierdzenia zachowania wymienionego w punkcie 1 zawiadomienia policji, sądu lub prokuratury dokonuje dyrektor ZSP nr 5 w Łodzi, który może wcześniej zasięgnąć opinii Rady Pedagogicznej ZSP nr 5 w Łodzi.